

Πέτρος και Παύλος: απόστολοι και μάρτυρες της Ευρώπης

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Οι Άγιοι Πέτρος και Παύλος -δύο διαφορετικοί άνθρωποι, τους οποίους τους κάλεσε ο Ιησούς Χριστός για να κηρύσσουν το ίδιο χαρμόσυνο μήνυμα της αγάπης και της σωτηρίας.

Πριν συναντήσει τον Χριστόν, ο οποίος τον ονόμασε Κηφά (πέτρα), ο Άγιος Πέτρος λεγόταν Σίμων. Γεννήθηκε στη Βηθσαϊδά της Γαλιλαίας. Ο πατέρας του λεγόταν Ιωνάς. Είχε αδελφό τον Ανδρέα, τον πρωτόκλητο. Ο Ανδρέας παρουσίασε τον Πέτρο στον Ιησού αφού πρώτα του είχε πει «Ευρήκαμεν τον Μεσσίαν» (Ιω. 1,42). Ο Σίμων Πέτρος ήταν έγγαμος και ασχολούνταν με την αλιεία. Αυτή η απασχόληση τον βοήθησε να αντιμετωπίζει τα κύματα της θαλάσσης, να κοπιάζει, να χαίρεται τις επιτυχίες της δουλειάς και να αναλαμβάνει τις αποτυχίες. Είχε δυναμικό χαρακτήρα, ήταν αυθόρμητος και με πολύ ζήλο. Μια μέρα συνάντησε τον Ιησού από τη Ναζαρέτ, ο οποίος του άλλαξε τη ζωή και από κανονικό αλιέα τον έκανε «αλιέα ανθρώπων», δηλαδή απόστολο με σκοπό να μαζεύει ανθρώπους για τη Βασιλεία των Ουρανών, την οποία την κήρυττε ο Άγιος Ιωάννης ο Βαπτιστής και μετά ο Ιησούς, λέγοντας «Μετανοείτε, ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών» (Ματθ. 4,7). Την ιουδαϊκή πίστη -κληρονομιά από την οικογένειά του- την καλλιέργησε στη συναγωγή, μέσα σ' ένα ιουδαϊκό και ελαφρά ελληνιστικό περιβάλλον της Γαλιλαίας, όπου συνυπήρχαν διαφορετικές φυλές. Και όμως, ο Σίμων Πέτρος υπήρχε απλός άνθρωπος, δεν μιλούσε ελληνικά, γι' αυτό μετά στην αποστολή του είχε βοηθό τον μαθητή του, τον Ιωάννη Μάρκο, ο οποίος μετέφραζε γι' αυτόν από τα εβραϊκά στα ελληνικά.

Ο Άγιος Παύλος ονομαζόταν στην αρχή Σάυλος. Γεννήθηκε στη Ταρσό της Κιλικίας (σημερινή Τουρκία), στη διασπορά, σαν τέκνο Εβραίων εξορισμένων από τους Ρωμαίους. Υπήρξε άνθρωπος με βαθιά θεολογική μόρφωση την οποία την απέκτησε στην Ταρσό και στην Ιερουσαλήμ. Ήταν Ρωμαίος πολίτης, δηλαδή ήταν ένας διεθνής. Μιλούσε ελληνικά, σαν μαθητής του διδασκάλου Γαμαλιήλ, ενός θεολόγου

του Νόμου του Μωϋσή και είχε πολύ ζήλο. Ήταν σύγχρονος του Ιησού, αλλά δεν τον είχε συναντήσει όσο ο Ιησούς ζούσε στη γη. Από ζήλο για την ιουδαϊκή παράδοση καταδίωκε την καινούργια κοινότητα των μαθητών του Ιησού. Όμως, ενώ κατεδίωκε τους χριστιανούς στη Συρία, κοντά στη Δαμασκό, συναντήθηκε με τον Ιησού που είναι ζωντανός στους ουρανούς, μέσα σ' ένα απρόσιτο φως, ο οποίος τον ρώτησε «Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις;» (Πρ. 9,4). Τότε κατάλαβε ότι ο Ιησούς από τη Ναζαρέτ είναι ζωντανός και είναι ο αληθινός Μεσσίας. Τότε έμαθε ότι ο Ιησούς Χριστός, ο επικεφαλής της Εκκλησίας, είναι αχωρίστως συνδεδεμένος με την Εκκλησία -το Σώμα Του. Ο Σαύλος χτυπούσε τους χριστιανούς, αλλά ο Χριστός αισθανόταν τον πόνο τους, επειδή η ζωή τους ήταν η δικιά Του ζωή και η ζωή Του ήταν η ζωή τους. Μετά ο Σαύλος, ο διώκτης, αφού προσηλυτίστηκε και βαπτίστηκε, γίνεται ο Απόστολος Παύλος, ο πιο ζηλωτής ιεραπόστολος του Χριστού και της Εκκλησίας Του.

Διαφορετικοί όσον αφορά τον τρόπο γεννήσεως και τον πολιτισμό, τη μόρφωση, οι Άγιοι Πέτρος και Παύλος κλήθηκαν να γίνουν απόστολοι πάλι με διαφορετικό τρόπο και δέχτηκαν από τον Χριστό και από τις Εκκλησίες διαφορετικές αποστολές: ο Άγιος Πέτρος να κηρύσσει το Ευαγγέλιο στους Ιουδαίους και ο Άγιος Παύλος στα έθνη. Ο Άγιος Πέτρος είναι ένας από τους 12 Αποστόλους, ο Άγιος Παύλος είναι ο 13ος. Στο σχέδιο Του για την σωτηρία του κόσμου ο Χριστός προτιμάει κάθε άνθρωπο. Ο Άγιος Ανδρέας είναι ο πρωτόκλητος, ο Άγιος Πέτρος είναι ο πρώτος στις λίστες, ο Άγιος Ιωάννης είναι ο πιο αγαπημένος μαθητής, ο Άγιος Παύλος αν και ο τελευταίος που κλήθηκε, γίνεται πρώτος εκ πλευράς του ιεραποστολικού ζήλου. Με κάθε πρόσωπο και με κάθε λαό, ο Χριστός έχει στην αγάπη Του μια προτιμητέα και μοναδική σχέση, επειδή Αυτός προσφέρεται εντελώς σ' όλους αυτούς που πιστεύουν σ' Αυτόν και τον αγαπάνε.

Τί έχουν κοινό οι Άγιοι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος; Το ουσιαστικό και την πληρότητα, δηλαδή τη ζεστή πίστη στο Χριστό και τη ζωντανή κοινωνία με Αυτόν. Ο Άγιος Πέτρος ομολόγησε τη θεότητα του Ιησού Χριστού: «Συ ει ο Χριστός ο υιός του Θεού του ζώντος» (Ματθ. 16,16), και ο Άγιος Παύλος ομολόγησε ότι στον Χριστό «κατοικεί παν το πλήρωμα της θεότητος» (Κολ. 2,9) και μυστικώς, η χριστιανική πίστη είναι το μυστήριο του Θεού, ο οποίος «εφανερώθη εν σαρκί, εδικαιώθη εν Πνεύματι, ώφθη αγγέλοις, εκηρύχθη εν έθνεσιν, επιστεύθη εν κόσμω, ανελήφθη εν δόξη» (Α΄ Τιμ. 3,16). Και οι δύο Απόστολοι είχαν μια δυνατή εμπειρία της μετάνοιας και της αλλαγής: ο Πέτρος αρνήθηκε τον Χριστό τρεις φορές, ύστερα έκλαυσε πικρώς (Λκ. 22, 62) και αγάπησε τον Χριστό μέχρι το μαρτυρικό θάνατό του, ενώ ο Παύλος edίωκε την Εκκλησία του Χριστού, ύστερα μετανόησε γι' αυτό σε όλη του τη ζωή και εργάστηκε για να πλένει το σφάλμα του στην Εκκλησία και για την Εκκλησία, περισσότερο από κάθε άλλο άνθρωπο.

Οι Άγιοι Πέτρος και Παύλος, έχουν κοινή και την δυνατή τους αγάπη για τον Χριστό και την Εκκλησία Του. Η Εκκλησία είναι θεμελιωμένη επάνω στην πέτρα της ομολογουμένης από τον Πέτρο πίστης, δηλαδή επάνω στην ομολογία της θεότητας του Ιησού Χριστού (Μθ. 16, 13-20). Γι' αυτό ο Άγιος Πέτρος ο ίδιος ομολογεί ότι όχι αυτός, αλλά ο Χριστός είναι ο ακρογωνιαίος λίθος που ενώνει, μέσα στην Εκκλησία, τους Ιουδαίους με τους άλλους λαούς του κόσμου: «προς ον προσερχόμενοι, λίθον ζώντα, υπό ανθρώπων μεν αποδεδοκιμασμένον. παρά δε Θεώ εκλεκτόν, έντιμον και αυτοί ως λίθοι ζώντες οικοδομείσθε, οίκος πνευματικός, ιεράτευμα άγιον, ανενέγκαι πνευματικής θυσίας ευπρόσδεκτους τω Θεώ διά Ιησού Χριστού... υμείς δε γένος εκλεκτόν, βασίλειον ιεράτευμα άγιον, λαός εις περιποίησιν, όπως τας αρετάς εξαγγείλητε του εκ σκότους υμάς καλέσαντος εις το θαυμαστόν αυτού φως οι ποτέ ου λαός, νυν δε λαός Θεού, οι ουκ ηλεημένοι, νυν δε ελεηθέντες (Α΄ Πέ. 22, 4-5, 9-10). Γι' αυτό, ο Άγιος Πέτρος απαιτεί να διατηρηθεί η σωστή πίστη και η ενότητα της Εκκλησίας, μη δίνοντας σημασία στις ψευδοπροφητείες: «Εγένετο δε και ψευδοπροφήται, εν τω λαώ ως και εν υμίν έσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οίτινες παρεισάξουσιν αιρέσεις απωλείας, και τον αγοράσαντα αυτούς δεσπότην αρνούμενοι επάγοντες εαυτοίς ταχινήν απώλειαν...» (Β΄ Πέ. 2,1-22).

Ο Άγιος Παύλος, δείχνοντας την αγάπη προς τον Χριστό λέει: «τις ημάς χωρίσει από της αγάπης του Χριστού; θλίψις ή στενοχωρία ή διωγμός ή λιμός ή γυμνότης ή κίνδυνος ή μάχαιρα; ...πέπεισμαι γαρ ότι ούτε θάνατος ούτε ζωή ούτε άγγελοι ούτε αρχαί ούτε δυνάμεις ούτε ενεστώτα ούτε μέλλοντα ούτε ύψωμα ούτε βάθος ούτε τις κτίσις ετέρα δυνήσεται ημάς χωρίσαι από της αγάπης του Θεού της εν Χριστώ Ιησού τω Κυρίω ημών». Και σε άλλο σημείο ενδιαφέρεται για την Εκκλησία

στο ιεραποστολικό του έργο: «χωρίς των παρεκτός η επισύστασίς μου η καθ' ημέραν, η μέριμνα πασών των εκκλησιών» (*Β' Κορ. 11, 28*).

Οι Άγιοι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος έχουν κοινό και το μαρτύριό τους στη Ρώμη, την εποχή των διωγμών του αυτοκράτορα Νέρωνα εναντίον των χριστιανών, το έτος 67, το οποίο μαρτύριο γιορτάζεται στην παράδοση της Εκκλησίας κάθε 29 Ιουνίου. Έτσι, αυτοί μπορούν να ονομαστούν Απόστολοι της Ευρώπης και Μάρτυρες της Ευρώπης.

Τί αντιμετώπισαν αυτοί στην Ευρώπη την εποχή τους;

Πρώτον, μια πολυθεϊστική θρησκευτικότητα, ειδωλολατρική και ασαφή, η όποια συγχύζει τον Κτίστη και τήν κτίση (*Ρωμ. 2,25*) εξουδετερώνει την ελευθερία και μειώνει την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, πολλαπλασιάζοντας τις μορφές της πνευματικής και κοινωνικής δουλείας.

Δεύτερον, αντιμετώπισαν την αυτάρκεια και την υπερηφάνεια της ελληνορωμαϊκής φιλοσοφίας η οποία δεν μπορούσε να δεχθεί τον Σταυρό και την Ανάσταση του Χριστού, δηλαδή την ταπεινή αγάπη του Παντοδύναμου και την Ανάσταση του σώματος, επειδή ο θάνατος κρατούσε όλο τον αρχαίο κόσμο σε μια δουλεία του πνεύματος: «και απαλλάξη τούτους, όσοι θανάτου διά παντός του ζην ένοχοι ήσαν δουλείας» (*Εβρ. 2,15*). Επομένως, η πίστη στον Θεό, η οποία δεν ταυτίζεται με τον φθαρτό κόσμο και νίκησε τον θάνατο, δεν αποτελούσε τίποτα άλλο παρά την ελευθερία των ανθρώπων.

Τρίτον, αυτοί αντιμετώπισαν την αυτάρκεια και την εχθρότητα της αυτοκρατορικής πολιτικής εξουσίας. Οι Άγιοι Πέτρος και Παύλος απαιτούν στις επιστολές τους σεβασμό στην αυτοκρατορική πολιτική εξουσία καθώς και τη διοικητική και στρατιωτική εξουσία. Επιπλέον, τις ονομάζουν υπηρέτες του κοινωνικού καλού και όργανο που τιμωρεί τους κακοποιούς (*Α' Πέτρου 2,13-14, Ρωμ. 13,1-13*). Παρ' όλα αυτά, οι ίδιοι δεν ταύτιζαν τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία με τη Βασιλεία των ουρανών και τον αυτοκράτορα με τον Κύριο Ιησού Χριστό, ο οποίος είναι αιωνίως ζωντανός. Γι' αυτό έχουν υποφέρει για τον Χριστό μέχρι τον θάνατο. Οι Άγιοι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος είναι για μας διδάσκαλοι της πίστεως, παραδείγματα ιεραποστόλων και πρεσβευτές για τη ζωή και την ενότητα της Εκκλησίας. Διά της ζωής, των πράξεων και των συγγραμμάτων τους, μας διδάσκουν να αγαπάμε τον Χριστό, το Ευαγγέλιο και την Εκκλησία Του, να δουλεύουμε για τη θεραπεία και τη σωτηρία όλων των ανθρώπων χωρίς διάκριση όσον αφορά τη φυλή και το φύλο, το έθνος και την κοινωνική τάξη. Αυτοί είναι για μας διδάσκαλοι της συμφιλίωσης, της συγχώρησης, της ενότητας και της αγιότητας. Μας διδάσκουν να προσευχόμαστε αδιαλείπτως, να πράττουμε

συνεχώς καλά έργα και να μην βασιστούμε ποτέ στον εαυτό μας, αλλά στη χάρη του Θεού του ζώντος, ο οποίος φανερώθηκε στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Στην ορθόδοξη εικονογραφία, οι Άγιοι Πέτρος και Παύλος, ο πρώτος και ο τελευταίος των Αποστόλων, συμβολίζουν την κοινωνία του Ισραήλ (Πέτρος) με όλους τους λαούς του κόσμου (Παύλος). Τα κλειδιά του Αγίου Πέτρου συμβολίζουν τη μετάνοια και τη συγχώρηση, την ταπεινοφροσύνη και την αγάπη που διευκολύνουν την είσοδο στη Βασιλεία του Θεού. Το σπαθί του Αγίου Παύλου συμβολίζει τη δύναμη του πνευματικού λόγου που διακρίνει μεταξύ αιρέσεως και αληθείας, εγωισμού και αγάπης, θανάτου και ζωής.

Ας ικετεύουμε τους Αγίους Πέτρο και Παύλο, κορυφαίους των Αποστόλων, να μας βοηθούν να είμαστε και εμείς ζηλωτές ιεραπόστολοι της σημερινής Ευρώπης, όπως υπήρξαν αυτοί, ιεραπόστολοι της Ευρώπης της εποχής τους, για να μπορούμε να λέμε σ' όλες τις Εκκλησίες της Ευρώπης: «Χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε, πάλιν ερώ χαίρετε» (Φιλιπ. 4,4).

πηγή: Μητροπ. Μολδαβίας Δανιήλ (Daniel Ciobotea), Καθηγητού στο Παν/μιο του Ιασίου, «Πέτρος και Παύλος: απόστολοι και μάρτυρες της Ευρώπης», ΙΑ Ύαυλεια-Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου Ι. Μ. Βεροίας και Ναούσης, «Εκκλησία και κοινωνία κατά τον Απ. Παύλο», σ.101-105.